

Dräktighet

Tecken på dräktighet

Efter parning kan tiken ganska snart ändra sitt beteende. Hon kan bli mer försiktig, lugnare, mer kontaktsökande osv. Många ser det som ett tecken på att befruktning har skett. Andra mer tydliga tecken är:

- Vulvan är fortfarande lite mjuk och svullen efter parning.
- Hanhundar kan visa fortsatt intresse för tiken.
- Spenarna förstoras och blir rosafärgade, vanligt från ca 3:e dräktighetsveckan.
- Tiken kan bli illamående och tappa aptiten, framförallt i 3:e och 5:e dräktighetsveckan.
- Juvren förstoras från ca 5:e dräktighetsveckan.
- Buken förstoras från ca 5:e dräktighetsveckan.
- En klar seg flytning från slemproppen kan ses från 5-7:e veckan, tydligast när tiken har kissat.
- Fosterrörelser börjar visa sig från 7:e dräktighetsveckan.

För Lundehundar med kortare dräktighetsperioder kan dessa tecken visa sig tidigare.

Att fastställa dräktighet

För att säkerställa att tiken är befruktad kan du göra ultraljud eller röntgen. Om det inte finns viktiga skäl till att fastställa dräktigheten är det skonsammare att studera utseendemässiga förändringar. Tiken kan visserligen visa liknande tecken om hon är skendräktig, men det visar sig snart hur det är.

- Ultraljud kan göras från 24 dagars dräktighet.
- Röntgen kan göras från 42 dagars dräktighet.

Lugn och ro

De fyra sista veckorna behöver tiken få ha det lugnt. Med tanke på infektionsrisken bör hon inte heller träffa hundar utanför hemmet under den tiden. Detta bör även gälla hundar i hemmet, eftersom de kan föra med sig smitta hem. Någon vecka före valpning behöver tiken få en lugn och avskild plats skyddad från andra hundar och besökare.

Obs! Beträffande smittor är det särskilt viktigt att tiken skyddas. En tik som blir smittad av t.ex. herpesvirus under dräktighetens tre sista veckor hinner inte producera antikroppar som kan överföras till valparna genom moderkakan. Det leder till att valparna ofta dör en plågsam död. Det är lika illa om tiken blir smittad under valparnas tre första veckor. Då hinner hon inte heller producera antikroppar som kan föras över till valparna via modersmjölken. Med anledningen av detta är det också viktigt att valparna har en varm miljö, eftersom herpesvirus inte trivs i värme. Läs mer om herpessmitta och valpar i menyn.

Dräktighetens längd

Eftersom parning kan ske både före och efter ägglossning innebär det att en tik kan valpa mellan dag 57 och 72, räknat från parningsdagen. Den stora variationen beror på skillnaden i löpets längd och när under löpet hon har parats. Den som valpar tidigare är parat sent i löpet och den som valpar senare är parat tidigt. Räknat från ägglossningen blir resultatet mer exakt. Då nedkommer de flesta tikar runt dag 63. Räknat från bästa parningsdag, det vill säga när alla ägg har avgått och mognat, föds valparna som regel runt dag 60.

För Lundehundar är den dräktiga genomsnittstiden 60-61 dagar, men det är inte ovanligt att valparna föds redan från dag 55-56. Jag har en tik som fick tre välutvecklade valpar på dag 55 från sista parningen, så se till att hålla tiken under uppsikt tidigt!

Hur lång dräktighetstiden är påverkas också av antalet valpar i kullen. Färre valpar ger vanligtvis en längre dräktighetstid och större valpar, medan fler valpar oftare ger en kortare dräktighetstid och mindre valpar.

Extremt korta eller långa dräktighetstider resulterar ofta i små kullar. Detta förklaras med att en kort dräktighet kan vara resultatet av att parning skedde så sent i löpet att de flesta ägg hunnit bli för gamla för befruktning. Medan en lång dräktighet kan vara resultatet av att parning skedde så tidigt i löpet att de flesta spermier förlorat sin befruktningsevne innan alla ägg hunnit mogna.



Källor och rekommenderad litteratur

Hunduppfödning i teori och praktik: En handbok från svenska kennelklubben.

Svenska kennelklubbens uppfödning.

Lundeboka: Av Ingvild Espelien.

Kom-i-håg-lista för uppfödare: lundehund.se/uppfodare/kom-ihag-lista.

Gillerts kennel, www.gillerts.se